

Besiddelse af den fornødne Modenhed til at følge Fagundervisningen i de nævnte Skoler". Denne Undtagelsesbestemmelse for Landbrugsskoleelevers Vedkommende, naar Talen er om at søge Understøttelse til at komme paa Skolen, er under Behandlingen i det andet høje Ting bortfaldet. Man har særlig haft følgende Grunde dertil, nemlig, at der allerede nu er undtaget et Par Landbrugsskoler, nemlig Landbrugsskolen i Kærehave og Landbrugsskolen i Borris, og at man mente, det var urimeligt ikke at stille samtlige Landbrugsskoler ens for Fremtiden med Hensyn til dette Spørgsmaal.

Jeg tror, at jeg hermed har nævnt de fleste Ændringer, som dette Lovforslag indfører i den nugældende Lovgivning, og jeg skal tillade mig at anbefale Lovforslaget til det høje Tings Velvillie.

Piper: Dette Lovforslag omhandler jo Statstilskud til Folkehøjskoler og Landbrugsskoler. Disse Skoler har i det tilbagelagte Tidsrum udviklet sig til at blive et nødvendigt Fortsættelsesled i den Undervisning, som en stor Del af Befolkningen faar i Folkeskolen, og naar jeg undtager enkelte uheldige Tilfælde, har de jo i det store og hele øvet en gavnlig, opdragende og løftende Virkning paa store Lag af Befolkningen. Det er derfor ikke med Urette, at man gennem Aarene stadig har forhøjet de Bidrag, der gives til disse Formaal. Medens man i Begyndelsen kun havde Tilskud paa Finansloven, blev i 1892 den første Lov om faste Statstilskud til Folkehøjskoler og Landbrugsskoler vedtaget, og det Beløb, der ved denne Lov blev givet, er siden ved Loven af 1908 blevet forhøjet. Aarsagen til, at Ministeren nu har fremsat dette Lovforslag, er vel navnlig det Andragende, der er fremsendt fra Foreningen for Folkehøjskoler og Landbrugsskoler, og hvori man for det første paapeger, at der i 20 Amter har vist sig at være Trang til større Beløb, end der var til Raadighed, og tillige gør opmærksom paa, at Højskolerne vilde blive nødt til at forhøje den Betaling, der ydes af Eleverne. Endvidere retter Foreningen forskellige Henstillinger til Ministeriet og stiller Forslag om at revidere forskellige Bestemmelser i Loven. Disse Henstillinger og Forslag gaar ud paa, at man noget skærper de Krav, der stilles for at opnaa Tilskud. Medens det maaske tidligere var nødvendigt at stille sig noget mere liberalt for at opmuntre til at skabe nye Skoler, er Forholdet nu det, at der ikke kan siges at være nogen Mangel paa Skoler af den Art, saaledes at man ikke skal gøre noget

særligt for at fremskaffe flere; de er nu til Stede i et saadant Antal i saa godt som alle Amter, at Befolkningen har dem paa ganske nært Hold. Det er indlysende, at naar en Skole har en vis Størrelse, kan den yde mere end de ganske smaa Skoler, og derfor kan jeg fuldstændig slutte mig til den Tanke, der ligger til Grund for Henstillingen om, at man stiller noget større Krav til de Skoler, der vil have Tilskud.

Andragendet indeholder ogsaa en Henstilling om, at Tilskuddet fordeles paa en anden Maade, saaledes at de store Skoler, der har let ved at bestaa, faar et lidt mindre Tilskud, at de kommer til at afgive indtil 500 Kr. af deres Tilskud til Fordel for de mindre Skoler. — Endelig anmoder man Ministeriet om, at der maa blive trukket Grænser for Uddelingen af Understøttelserne, saaledes at de ikke, som det har været Tilfældet, ogsaa kan blive uddelt til dem, der søger korte Husholdningskursus, men at de bliver forbeholdt dem, der søger den virkelige Højskoleundervisning eller Landbrugsskoleundervisning. Disse Henstillinger har den højtærede Minister jo taget sig til Efterretning og formet dem som Ændringer til den bestaaende Lov.

Jeg kan fuldt ud sympatisere med det Krav, der er stillet i § 1, og som, hvad den højtærede Minister ogsaa omtalte, er slaaet fast gennem Praksis, men ikke findes i den nugældende Lov, at Godkendelsen knyttes til en bestemt Person som Forstander for Skolen, saa at den ikke gives til selve Skolen, uanset, hvem der er Forstander. — Ligeledes kan jeg sympatisere med følgende Bestemmelse: „en godkendt Skole kan ikke erholde Statstilskud for noget Finansaar, i hvilket dens Virksomhed har været standset, selv om Skolen senere fortsættes; den mister derhos sin Godkendelse, men kan, hvis den fortsættes, paa ny godkendes af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, naar den trods den midlertidige Standsning i de sidste 3 Finansaar har haft gennemsnitlig mindst 8 Aarselever". Jeg kan som sagt slutte mig til alle de Ændringer, som er indførte i Loven paa Basis af de Henstillinger, som er komne fra Foreningen af Folkehøjskoler og Landbrugsskoler. Ministeren har for at imødekomme Kravet fra de 20 Amter foreslaaet at forhøje den Bevilling, der fandtes i den hidtidige Lov paa 250,000 Kr. til Understøttelse af Eleverne, til 300,000 Kr. Jeg kan forstaa, at den højtærede Minister maa have været noget betænkelig ved dette Skridt, men jeg forstaaar dog ogsaa, at han er gaaet dertil som Følge af den Indstilling,